

جمهوری اسلامی یعنی یک ملت زنده. جمهوری اسلامی یک حکومت جدا از مردم نیست. جمهوری اسلامی عبارت است از ملت ایران، این ملت پابرجا، این ملت مستحکم، این ملتی که حاضر است برای پیشرفت خودش زحمت بکشد، کار کند، تلاش کند.

۱۴۰۴/۱۱/۲۸

▼ حرف روز پترودلار در هرمز می‌میرد

تنگه هرمز، شاه‌رگ حیاتی انرژی جهان، دیگر تنها یک ابزار نظامی در دست ایران نیست؛ بلکه می‌تواند به اهرمی راهبردی برای پایان دادن به سلطه دلار به عنوان بزرگ‌ترین سلاح مالی آمریکا تبدیل شود.

دلار آمریکا پس از فروپاشی نظام برتون وودز، در اثر توافقی استراتژیک با عربستان سعودی در سال ۱۹۷۴ جان دوباره‌ای گرفت. این زمان تولد «پترودلار» بود؛ نظامی که در آن فروش نفت منحصراً با دلار صورت می‌گرفت. این چرخه، تقاضای مصنوعی برای دلار ایجاد کرد و به واشنگتن امکان داد تا جنگ‌های خود را با چاپ پول تأمین مالی کند.

اما اکنون ایران با تکیه بر حاکمیت خود بر تنگه هرمز، می‌تواند کشورهای حاشیه خلیج فارس را در یک دوراهی تاریخی قرار دهد: دلار یا تنگه؟ نخستین اقدام، طراحی سیستم «مجوز مشروط عبور» است.

در این مدل، ایران اعلام می‌کند نفت‌کش‌ها برای عبور ایمن از تنگه نیاز به «گواهی عبور» دارند.

هزینه صدور این گواهی، نه دلار، که «تعهد به تسویه غیردلاری» است. کشورهایی که درصد بیشتری از نفت خود را با ارزهای جایگزین مانند یوان یا روبل بفروشند، از مسیرهای امن‌تر و تخفیف در حق بیمه عبور بهره‌مند می‌شوند.

در کنار این «چماق»، یک «هویج» نیز ارائه می‌شود. ایران می‌تواند «کریدور امن انرژی» برای انتقال نفت به بازارهای آسیا تعریف کند.

تعرفه استفاده از این کریدور، برای محموله‌های غیردلاری به صورت تصاعدی کاهش می‌یابد. اقدام سوم، ایجاد «اتاق پایاپای انرژی» با همکاری بریکس و شانگهای است؛ سامانه‌ای که در آن مبادلات نفتی با ارزهای ملی یا یک سبد ارزی جدید تسویه می‌شود، بدون اینکه دلاری رد و بدل شود.

اگر «پترودلار» در سال ۱۹۷۴ در مذاکرات پشت درهای بسته میان واشنگتن و ریاض متولد شد، فروپاشی آن می‌تواند در تنگه هرمز و به دست ایران رقم بخورد.

این بار، این واشنگتن نیست که قواعد بازی را تعیین می‌کند، بلکه جغرافیا، ابتکار عمل و اراده یک ملت است که ورق را برمی‌گرداند.

تنگه هرمز، نه فقط یک گلوگاه انرژی، که گلوگاه سلطه دلار است.

▼ گزارش روز

ترامپ در باتلاق دروغ و فریب

سه دروغ آشکار دونالد ترامپ در طول جنگ با ایران بسیار برجسته بود؛ فریب‌هایی که هدفشان دستکاری قیمت نفت، بزرگ‌نمایی ضعیف‌ترین نتایج حملات و ساختن چهره‌ای دروغین از یک جنگ‌افروز به عنوان «صلح‌ساز» بود. در ادامه فریب‌کاری‌های مردی که کاخ سفید را به کارگاه توطئه علیه ملت ایران تبدیل کرده است را مرور می‌کنیم.

نخستین فریب ترامپ، جنگ روانی بر بازار نفت با استفاده از اخبار جعلی بود. ترامپ که از شکست محاصره دریایی و انسداد تنگه هرمز به دست نیروهای مسلح ایران به ستوه آمده بود، دست به دامن «اخبار جعلی» شد. رسانه‌های آمریکایی رئیس‌جمهور خود را متهم به «عملیات فریب روانی» می‌کنند؛ او با پخش شایعاتی درباره مذاکرات محرمانه با ایران در اسلام‌آباد، تلاش می‌کرد قیمت جهانی نفت را پایین بیاورد. اما چه کسی قیمت نفت را به بالای ۱۰۰ دلار رساند؟ همان کسی که تصور می‌کرد با حمایت کشورهای عربی و رژیم صهیونی می‌تواند تنگه هرمز را از کنترل ایران خارج کند.

دومین فریب ترامپ، افسانه نابودی کامل توان موشکی ایران بود. رسانه‌های حامی کاخ سفید ماه‌ها تبلیغ می‌کردند که «قابلیت‌های نظامی ایران به طور کامل نابود شده است». اما محور مقاومت، خیلی زود با حملات تلافی‌جویانه کوبنده، این روایت را به گورستان تاریخ فرستادند. موشک‌های بالستیک ایران، پایگاه‌های آمریکایی را در هم کوبید و تأسیسات حیاتی منطقه را خاکستر کرد. شهرهای سرزمین‌های اشغالی تخریب گسترده‌ای را تجربه کردند و صهیونیست‌ها طعم آتش مقاومت را چشیدند. مهم‌تر از همه، ایران با تکیه بر سلاح بومی و ابتکار عمل راهبردی، تنگه هرمز را به نقطه‌ضعف بزرگ آمریکا تبدیل کرد. بستن این آبراه، اقتصاد جهانی را فلج کرد و ذخایر استراتژیک نفت را با سرعتی بی‌سابقه رو به کاهش برد. امروز، دشمن به خوبی می‌داند که جمهوری اسلامی ایران پس از این جنگ با تجربه‌ای گران‌بها، بلندتر و جسورتر از همیشه در میدان ایستاده است.

سومین فریب ترامپ، تلاش برای ساختن چهره‌ای دروغین از خود به عنوان صلح‌ساز بود. رسانه‌های نزدیک به ترامپ، او را «معمار صلح خاورمیانه» معرفی می‌کنند. اما واقعیت، چهره‌ای دیگر از او به نمایش می‌گذارد. همان کسی که آرزوی جایزه نوبل صلح داشت، امروز بزرگ‌ترین منشأ بی‌ثباتی و جنگ در جهان است. از یک سو از مذاکره و آتش‌بس سخن می‌گوید و از سوی دیگر، جنگی تمام‌عیار را علیه ملتی به راه انداخته که تنها خواسته‌اش استقلال و عزت است. نتیجه سیاست‌های آشفته و سردرگم او، نفت سه‌رقمی، زنجیره تأمین جهانی از هم‌گسیخته و رکودی فراگیر در اقتصاد جهانی شده است.

[بهرام بختیاری]

▼ خبر ویژه

چشم‌وهم‌چشمی سیاسی؛ ریشه افشای سفر نتانیاهو به امارات

شبکه ۱۲ رژیم صهیونی اعلام کرد که بنیامین نتانیاهو پس از اطلاع از اینکه رقبایش نفتالی بنت، روز بعد علناً به امارات سفر خواهد کرد، تصمیم گرفت سفر خود به این کشور را رسانه‌ای کند. این رسانه عبری تصریح کرد: «نتانیاهو نمی‌توانست بپذیرد که سفر بنت به امارات رسانه‌ای شود در حالی که سفر خودش اعلام نشده باشد». پیش از این، اخباری از سفر نتانیاهو، رئیس موساد و هیاتی از وزارت جنگ به امارات منتشر شده بود. این شبکه گزارش داد که پس از آنکه دفتر نتانیاهو سفر وی به ابوظبی را رسانه‌ای کرد، «امارات پیام اعتراضی شدیدی به اسرائیل ارسال کرد» و اماراتی‌ها «بسیار خشمگین هستند». نفتالی بنت و یائیر لاپید، رهبران اپوزیسیون، پیش از این از تشکیل ائتلاف مشترک برای شکست نتانیاهو در انتخابات خبر داده بودند. هر دو نفر معتقدند نتانیاهو «دیگر صلاحیت ریاست اسرائیل را ندارد» و او را مسئول اصلی فاجعه ۷ اکتبر، فرسایش دموکراسی و سیاست‌های فاجعه‌بار در جنگ غزه می‌دانند. منتقدان می‌گویند «تنها وجه مشترک واقعی آن‌ها اتفاق نظرشان بر سر "هرکسی غیر از نتانیاهو" است». کارشناسان معتقدند افشای این سفر توسط نتانیاهو برای مقاصد سیاسی داخلی، روابط رژیم صهیونی با امارات را تحت تأثیر قرار داده است.

استراتژی جدید حزب‌الله علیه رژیم صهیونی

شبکه ۱۳ رژیم صهیونی اعلام کرد که حزب‌الله به تاکتیک‌های جنگ چریکی بازگشته که به تعداد زیادی نیرو نیاز ندارد. این رسانه عبری تصریح کرد: «حزب‌الله در دستیابی به نتایج موفق است؛ نظامیان صهیونیست را تعقیب و با گرفتن تلفات، ارتش را دچار فرسودگی کرده است. در آخرین حادثه، حزب‌الله یک مین ضدنفس کار گذاشت و مسیر نیروهای اسرائیلی را از پیش تعیین و سپس آن را منفجر کرد که منجر به جراحت چهار نظامی شد.» شبکه ۱۳ تأکید کرد: «هر کسی که "منطقه امنیتی" را در دهه ۱۹۹۰ به یاد داشته باشد، خواهد دید که اسرائیل دقیقاً با همان سناریو مواجه است.» شبکه دولتی «کان» نیز گزارش داد که نظامیان مستقر در «کمر بند امنیتی» جنوب لبنان «کاملاً در برابر ضربات حزب‌الله بی‌دفاع هستند.» به نقل از یک فرمانده ارشد صهیونیست، ارتش با «کمبود ۱۲ هزار نظامی» مواجه است. حزب‌الله به طور مداوم از پهپادهای FPV فیبر نوری استفاده می‌کند که «در برابر جنگ الکترونیک مصون هستند.» ارتش رژیم بارها اعلام کرده که «فعلاً هیچ راهکار تأثیرگذاری برای مقابله با این پهپادها وجود ندارد.» شبکه ۱۳ در پایان گفت ترامپ اگر اعلام کند آتش‌بس کامل و مطلق برقرار خواهد بود، «کار درستی انجام داده است.» کارشناسان معتقدند بازگشت حزب‌الله به جنگ چریکی، ارتش رژیم صهیونی را در جنوب لبنان زمین‌گیر کرده و توان عملیاتی آن را به شدت کاهش داده است. تلفات روزافزون و فرسایش نیروها، دولت نتانیاهو را با بحران بی‌سابقه‌ای مواجه کرده است.

جنگ ایران سفره فقرای آمریکا را کوچک کرد

وال استریت ژورنال گزارش داد که آمریکایی‌ها در طول جنگ با ایران حدود ۴۵ میلیارد دلار بیشتر از سال قبل برای بنزین و گازوئیل پرداخت کرده‌اند، در حالی که سرمایه‌گذاران شرکت‌های نفتی سودهای هنگفتی به دست آورده‌اند. دولت ترامپ همچنین برای پوشش کسری بودجه، مجبور به اعمال ۶,۲ میلیارد دلار کاهش در بودجه غذایی مردم (SNAP) شده است. ایزابلا وبر، استاد اقتصاد دانشگاه ماساچوست، گفت: «بهره‌بردار واقعی شوک نفتی کنونی، ثروتمندان بسیار هستند. اکثریت قریب‌به‌اتفاق آمریکایی‌ها نه تنها سودی نمی‌برند، بلکه بار بسیار سنگین‌تری را تحمل می‌کنند.» میانگین قیمت نفت خام آمریکا از اول آوریل تاکنون از مرز ۹۹ دلار عبور کرده که نسبت به سال قبل ۵۹ درصد افزایش نشان می‌دهد. بخش انرژی در شاخص اسانندی ۵۰۰ امسال ۳۲ درصد رشد کرده و جریان نقدینگی آزاد شرکت‌های نفتی بزرگی مانند اکسون موبیل و شورون در سه‌ماهه اول سال ۸۴ درصد افزایش یافته و به ۳۶ میلیارد دلار رسیده است. دونالد ترامپ در کارزار انتخاباتی خود قول داده بود هزینه انرژی را نصف کند، اما اکنون از سودهای ناشی از افزایش قیمت نفت دفاع می‌کند. بانک جی‌پی مورگان هشدار داده که اگر قیمت‌ها در سطح کنونی باقی بماند، آمریکایی‌ها ممکن است در سال ۲۰۲۶ حدود ۱۷۲ میلیارد دلار بیشتر برای بنزین بپردازند.

شیخ‌نشین‌های خلیج فارس برتری ایران را بپذیرند

سرهنگ داگلاس مک‌گرگور، افسر بازنشسته آمریکایی، گفت که شیخ‌نشین‌های حاشیه خلیج فارس یقین دارند که باید در نهایت برتری قدرت ایران را در این منطقه بپذیرند و پس از این جنگ، به آمریکا اجازه ایجاد پایگاه نظامی نخواهند داد. مک‌گرگور تأکید کرد: «کنترل ایران بر تنگه هرمز تثبیت شده و آمریکا و تمام متحدان منطقه‌ای او باید این واقعیت را بپذیرند.» وی افزود: «ایران استفاده از پایگاه‌های منطقه‌ای را برای نیروهای آمریکایی غیرممکن ساخته است. نابودی رادارهای هشدار زودهنگام، زمان واکنش آمریکا را به چند دقیقه کاهش داده و نیروها در وضعیت غافلگیری دائمی قرار دارند.» این نظامی بازنشسته با اشاره به سرمایه‌گذاری بلندمدت ایران روی زیرساخت‌های زیرزمینی و زرادخانه موشکی گفت: «ایران از ابتدا می‌دانست باید راهبرد خود را بر حفظ قابلیت تلافی‌جویی مستمر بنا کند. ایران در روزهای ابتدایی جنگ عمداً از موشک‌های قدیمی‌تر استفاده کرد تا سامانه‌های دفاعی آمریکا را فرسوده کند.» مک‌گرگور پیش‌بینی کرد: «پس از پایان جنگ، بسیاری از دولت‌های عربی منطقه خواستار کاهش یا پایان حضور نظامی آمریکا خواهند شد، زیرا هزینه میزبانی از نیروهای آمریکایی از منافع آن بیشتر شده است.» وی در پایان ضعف صنعتی آمریکا را بحرانی توصیف کرد و گفت آمریکا برای جنگ‌های فرسایشی با دولت‌هایی که توان تحمل و بازتولید بالا دارند، هیچ ابزاری در اختیار ندارد.

◀ محمد عطریانفر، عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران، با اشاره به تحلیل رهبر شهید درباره حوادث دی‌ماه گفت: «واژه کودتا برای حوادث دی‌ماه را اولین بار رهبر شهید مطرح کردند. ما ابتدا باور نکردیم، اما با گذشت زمان مشخص شد که آن آتش، آتش تهیه نخستین برای یک کودتا بوده است.» وی افزود: «این اقدامات را اسرائیلی‌ها در کاسه آمریکایی‌ها گذاشته بودند که اگر شما سر نظام را بزنید، شورش کمتر از ۲۴ تا ۴۸ ساعت نتیجه‌بخش و پیروز می‌شود.» عطریانفر تصریح کرد: «پیامد این ماجراها باعث شد ما به این نتیجه برسیم که تحلیل رهبری درست بوده است.»

◀ ابراهیم رضایی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی مجلس، تأکید کرد: «هیچ قدرت نظامی در جهان نمی‌تواند تنگه هرمز را بدون رضایت ایران باز کند.» وی با اشاره به دلایل بحران کنونی گفت: «آمریکا دلیل اصلی اوضاع کنونی در تنگه هرمز است.» رضایی همچنین تصریح کرد: «ما برای همه سناریوها آماده هستیم، آمریکا در مذاکره به اهدافی نخواهد رسید که در جنگ در رسیدن به آن ناکام ماند.» او افزود: «تنگه هرمز تحت مدیریت ایران باز است و به کشتی‌های متخاصم اجازه عبور داده نخواهد شد.»

◀ حجت‌اله صیدی، رئیس سازمان بورس، از نهایی شدن بسته حمایتی بازار سهام خبر داد و گفت: «بسته حمایتی با هدف مدیریت شرایط فعلی بازار سهام طراحی شده و تلاش شده نسبت به بسته‌های قبلی، تفاوت‌هایی در سازوکار و شیوه حمایت داشته باشد.» وی درباره بیمه سهام افزود: «این ابزار مشابه تجربه دوره جنگ ۱۲ روزه طراحی شده و تمام اقدامات مربوط به آن پیش از بازگشایی بازار نهایی شده است.» صیدی درباره منابع حمایتی تأکید کرد: «برآورد ما این است که منابع لازم برای مدیریت بازار در هفته‌های ابتدایی فراهم شده است.»

◀ عیسی بزرگ‌زاده، سخنگوی صنعت آب کشور، از وضعیت نامتوازن ذخایر سدها خبر داد و گفت: «میانگین پرشدگی مخازن سدهای کشور به ۶۶ درصد رسیده، اما نکته قابل توجه این است که در مناطق پرجمعیت مانند تهران، این میانگین به ۲۳ تا ۲۴ درصد رسیده است.» وی با اشاره به تداوم تنش آبی هشدار داد: «با وجود بارندگی مناسب در کل کشور، همچنان ۳۵ میلیون نفر از جمعیت کشور در معرض کم‌بارشی و کم‌آبی هستند که لازم است مدیریت مصرف آب در آن مناطق رعایت شود.»

◀ سید امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی، رئیس بنیاد شهید دولت سیزدهم، با تأکید بر نقش مردم در جنگ گفت: «علت حضور مردم هنوز باقی است؛ طمع دشمن همچنان هست.» وی افزود: «زمانی مردم می‌توانند در میدان و خیابان نباشند که آن تهدید و آن طمع مرتفع شده باشد. تا وقتی این هجوم و این طمع هست، مردم باید بایستند تا کاملاً این تهدید و این تنش دفع شود.» قاضی‌زاده هاشمی تصریح کرد: «مردم به خاطر اینکه انقلاب اسلامی در خطر بود به میدان آمدند. دشمن طمع کرده بود برای تجزیه ایران و برای از بین بردن انقلاب اسلامی.» او تأکید کرد: «راهبر و میداندار اصلی جنگ، مردم هستند.»